

426. Nieuwe ideeën (26)

1. Een dominicaner klooster is een dominicanenklooster. Dominicae dies zijn zondagen. Heeft de domineese het voor het zeggen in domineesland? Wil die knaap met die dommekracht zich niet van den domme houden? 'Betel' (VD ook: Beth-El) betekent letterlijk 'huis van God' (zie ook: godshuis, domus Dei). Een Spaanse doña als donataris, of liever een Italiaanse donna? Zoals een donquichot genoemd is naar Don Quichot, is een donjuan genoemd naar Don Juan. Geldt dat ook voor een dongiovanni (Jaarboek 2008)? Donquichotterie past niet goed bij donjuanisme. Het vlak was donkergekleurd, donkergetint. Een donkey is geen ezel maar een stoomlier. Nevens de donjon nuttigden we de gedoneerde döner kebab. Bij een terdoodveroordeling is er minstens één ter dood veroordeelde. Iemand doodverklaren is hem boycotten, voor dood verklaren. De dood gewaande dochter had men dood gewaand. Doordien hij ver weg in Limburg werkte, was hij doordeweeks (eigenlijk: op doordeweekse dagen) absent.

2. Hij bleef maar doordenken over de op zich goed doordachte actie. Zij was een door en door verdorven booswicht, ze was door- en doorslecht (GB, VD ook: door en door slecht). De door- en doornatte (door en door natte) vondeling redde het gelukkig wel. De halvegare was door en door geschift. Hij was echter wel door- en doorgoed (door en door goed). Wat is het verschil tussen doorploegen en doorploegen? Literair (GB ook: litterair) kun je zelfs de zee doorploegen. Hij was door en door doortrapt. Zijn er volwassen dopelingen die dope gebruiken? Bij het passeren van de trein was het dopplereffect goed te horen. De morfinedosissen voor de douairière werden steeds hoger. Welke landen vormen deze douane-unie? Er vond een double check (Jaarboek 2009) plaats of het double-breasted colbertje wel van vlekkeloze kwaliteit was (en liefst niet door vlekkenwater aangetast). Ik heb aan dovemans deur geklopt en heb vervolgens voor dovemansoren gesproken.

3. De Dow-Jones(index) stijgt weer. Het terrein waarop gisteren nog een Engelse bull graasde, werd gedozerd. De overcomplete grond werd gedoseerd afgevoerd. Molens worden gesubsidieerd naar draaiuren. Ik ben misselijk, geef me nog maar zo'n drageetje. Wat houdt drag-and-drop in? En ken je drag-and-droptoepassingen (VD; GB: drag-and-drop toepassingen)? De dragqueen droeg een breloque van dragoniet. Dram is de voorloop van rum. Wie staan er op de lijst van dramatis personae? Ooit gezien: een dreestrekker met dreadlocks (dreads)? De match eindigde in een draw. De zachte dravik en de ijle dravik behoren tot de zwenkgrassen. In Drenthe kun je drentenieren. Coen Moulijn (Feyenoord) ondernam vroeger vaak een dribbel. De Leidenaar lijdt eronder dat zijn stad Leiden niet altijd leidend was in de historie. Stuur me maar een sms'je. Als een dobbelsteen in productie is, is deze nog oogloos (ogeloos, vergelijk: ooglijk en ogelijk).

4. Ik voel me behoorlijk geïseerd. De onderzoeker van het krill, het walvisaas, was nog behoorlijk kril. Kruisken-a's (abc's) zijn nogal gedateerd. In de Kristallnacht hield de SS in Duitsland een grootscheepse pogrom tegen de Joden. Na het koffiezetten gingen we koffiedrinken; één aanwezige nam koffie verkeerd. In de kolchoz kicke men op kolbasworstjes. Hij kreeg kokendhete thee over zijn kokker(d). Köfte is een Turks gerecht. Met een kohlpotlood kan men de ogen accentueren. De koh-i-noor (VD: kleine letters) is een megadiamant (hardheid 10 op de mohsschaal). Een kojak is een kruising tussen nerts en sabel. Bij te veel koks-in-'t-ruim ontstaat sloopoverbevolking. Piet zit op de koksschool. Het colloquium tussen de koksiaan (volgeling De Cock) en de coccejaan (volgeling Coccejus (Koch)) leverde een bijzonder levendig debat op. De colaplant (kolaboom) levert kolanoten en kola-extract (bevat cafeïne).

5. Een koikarper wordt makkelijk handtam. Het komfoor bood veel comfort. Beter één kolibrie in de hand dan tien kolibries in de lucht. Op Kol Nidrei (GB) wordt het kol nidrei gebeden. Zie je ze als aasgieren op ons afkomen? Laten wij eropaf gaan. Drie befaamde dicteeduo's zijn 'kompaan' en 'compagnon', 'kompres' en 'compressie', 'kompas' en 'compassie'. Ze hebben meerdere kongsi's gevormd. Een kongeraal is een zeepaling. Congadrum bespeel je met de vingers. De feminiene

kompels hadden een zekere haardracht, de kondee. De kondratieffcyclus duurt circa 50 jaar. De komediant voerde een komedie, een comedy, op.

6. Als beloning kreeg hij kolombijntjes. Op koningendag viert men Driekoningen. Op Koninginnedag vierten koninginnedagvierders het koninginnefeest (ter ere van ons Koninklijk Huis). Aan de klant behoort het koningschap (hij is Koning Klant, de klant is koning)! Een koningsstijl vind je in paltrokmolens. Hij is de king van de pepermuntkenners. Hij ging kopje-onder, maar kwam weer boven water. Wie zullen het koninkrijk Gods, het koninkrijk der hemelen, beërven? De kookaburra is de lachvogel, een grote ijsvogel. Het kooltje-vuur is een soort van adonis. De auto's reden kop aan staart. Daarom ontstond er een kop-staartbotsing. Het koperenhuwelijkscadeau bestond uit een kop-en-schotelverzameling. Een politiekordon kan moeilijk een cordon sanitaire voorkomen. Het was geen kortdurende maar een langdurige kwestie. Het korsakovsyndroom (je hebt dan korsakov) komt veel voor bij alcoholisten.

7. Het kornoeljihouten kunstwerk zag er goed uit. Kort gezegd kwam het daarop neer. Ze koutte maar voort: het leek de Koude Oorlog wel. Ze kauwde haar woorden veelvuldig. De kosmologie bestudeert de kosmos. De costumier was drukdoende met de kostuumfilm. Hij gedroeg zich walglijk, zum Kotzen. De driekwart verduisterde maan hield zich schuil achter de mist. Drink per man driekwart kan. Drie kwart van de bevolking was tegen, een vierde was voor. Hij leek wel een dolle dries. Hij zat in de driver's seat. In een drive-in(bioscoop) heb je een eigen plaats. Is dit droogkokende rijst? Voor droogzwemmen heb je geen badpak nodig. Wat houdt het droste-effect in? Hoe schrijf je 'dubbel en dik' en 'dubbel en dwars'? Is dat zijn nieuwste dubbelelpee (dubbel-lp)? Een dryade is een bosnimf. Is drycleaning hetzelfde als droogkuis? Dat is vast nog zo'n ouderwetse dubbel 8-film.

8. Hij draagt een dubbelfocusbril (of is het een dito multifocus?) Bij een dubbelbogey (VD: double bogey) kom je twee slagen tekort voor par, bij een dubbelbirdie (VD: double birdie) houd je er twee over. De Dubbelmonarchie is de Donaumonarchie. Wat de een due diligence noemt, heet bij de ander een duediligenceonderzoek. Dat ligt er duimendik bovenop. Hou nu eens op met duimendraaien. Hij kwam tevoorschijn als een duveltje-uit-een-doojsje. De boterhammen waren dungseden (GB). Hij is een duurbetaalde kracht. Dusdoende kwam hij te laat. Hij wil voor een duppie op de eerste rang zitten. Het duodenum is de twaalfvingerige darm. Een voorbeeld van een dwinger is de Stedendwinger. Dysartrie is een spraakstoornis, dysenterie ernstige buikloop, dyslexie woordblindheid, dysplasie de abnormale ontwikkeling van een orgaan(deel), dystrofie de slechte ontwikkeling van een orgaan, boem is ho (en plons is zwemmen).

9. Toen ik hem het e-book (e-boek) toegestuurd had, kreeg ik een e-kaart (e-card) van hem terug. Heb je het eau de toiletteje (ja, in die eau-de-toiletteflles) wel bij je? Earlgreythee (of kortweg: earl grey) is thee met bergamotaroma [oh]. Easy listening (easy tune) is gemakkelijk in het gehoor liggende (pop)muziek en een easy rider is onder andere een draagzak voor baby's die men vastbindt op buik of rug. Met haar feeërieke voorkomen was ze eblouissant. Een echappement moet je in een horloge zoeken. Het ecarté is een kaartspel dat door twee personen met 32 kaarten wordt gespeeld (ecarteren is ecarté spelen). Een echel is een bloedzuiger, een echelle een toonladder. 'Verschijning', 'verval', is in het Frans 'échéance'. Hij was een economisch-monetair specialist. We eten ecoaardappelen. Een ecloge is een herdersdicht van met name Vergilius. Een éclair is een lekkere soes met room.

10. Vertel haar niet te veel. Ze is nogal loose-lipped. Ze was strenggelovig van huis uit streng gereformeerd. Hij is gespecialiseerd in economisch-statistische problemen. De sacochenverkoper staat op de markt. Een economiser (ik vond ook: franchiser en merchandiser) is een voorverwarmer, een appetizer (ik vond ook: atomizer, digitizer (Jaarboek 2009), (professional, Jaarboek 2008) organizer, synthesizer, tranquillizer en womanizer) een amuse-gueule. Xtc is de afkorting van ecstasy, edammer is Edammer kaas.

Rein Leentfaar m.m.v. Hans Bliëk